

Archeologienota met uitgesteld onderzoek

Lommel, Balendijk 161 – EMGO-site

Programma van maatregelen
2017L19

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Rik van de Konijnenburg
Grauwe Torenwal 6/00/1
B-3960 Bree (BE)
Mob. 0496 209 018
e-mail: rik@konijnenburg.com

Haast-rapport 2017-71/ wettelijk depot: D/2017/12654/71

Verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R.,(2017), Lommel, Balendijk 161 (EMGO-site) verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek – programma van maatregelen, Haast-rapport 2017-71, D/2017/12654/71

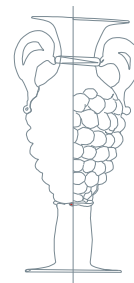
Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2017/12654/71

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

INHOUD

Programma van maatregelen	
1. Administratieve gegevens	3
2. Aanleiding van het vooronderzoek	5
3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	7
4. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject.	8
5. Lijst met afbeeldingen	8

1. Beschrijvend gedeelte

Administratieve gegevens

Projectcode		2017L19
Actoren		Rik van de Konijnenburg OE/ERK/Archeoloog/2015/00041
		Dockx Woningbouw, Bleekstraat 19 – 2480 Dessel – KBO 0426722497 contact alain@dockx.com (alain vangompel)
Locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Lommel
	Deelgemeente	Lommel
	Site	Balendijk 161 (EMGO-site)
Kadastrale gegevens		Meeuwen-Gruitrode afd.5 Sie A perceel 447m (partim) en 455p3 (partim)
Oppervlakte onderzoeksgebied		148.714,05 m ²
Kadastraal percelenplan		Zie fig. 2
Topografische kaart		Zie fig. 3
Begindatum onderzoek		02/12/2017
Einddatum onderzoek		04/12/2017
Relevante termen thesauri OE		bureauonderzoek

Bounding Box:

Nr	X	Y
1	214505.857	212123.390
2	214194.072	212095.001
3	214265.748	211688.839
4	214650.294	211758.239

Fig. 1: Bounding Box

Kadastrale gegevens: Het terrein is kadastraal geregistreerd Lommel, afdeling 1 sectie C percelen 1417n5, 1417f4, 1417e4, 1417m5 en 1417L5. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 148.714,05 m², maar de bodemingrepen zijn beperkt tot een oppervlakte van 1475 m² en wordt enkel uitgevoerd op de percelen 1417n5, 1417f4 en 1417e4

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 01/01/2016 © cadgis viewer

2. Aanleiding van het vooronderzoek

Op het terrein van EMGO moeten drie wadi's (regenwateropvangbekkens) aangelegd worden. Wadi 1 wordt ingepland in de noordoosthoek van perceel 1417n5, heeft een min of meer ovale vorm, is 18 m lang en 12 m breed (oppervlakte bedraagt 195 m²) en zal 3,5 m diep uitgegraven worden.

Wadi 2 ligt eveneens op perceel 1417n5, is eerder niervorming met een maximale lengte van 36 m en een gemiddelde breedte van 10 m. De oppervlakte bedraagt 300 m² en deze wadi wordt ook tot 3,5 m diep uitgegraven.

Wadi 3 ligt aan de zuid en westrand van het bedrijfsterrein, over de percelen 1417f4 en 1417e4, heeft een L-vorm, is maximaal 5 m breed en beslaat een oppervlakte van 980 m². Deze wadi zal tot een diepte van 5 m uitgegraven worden.

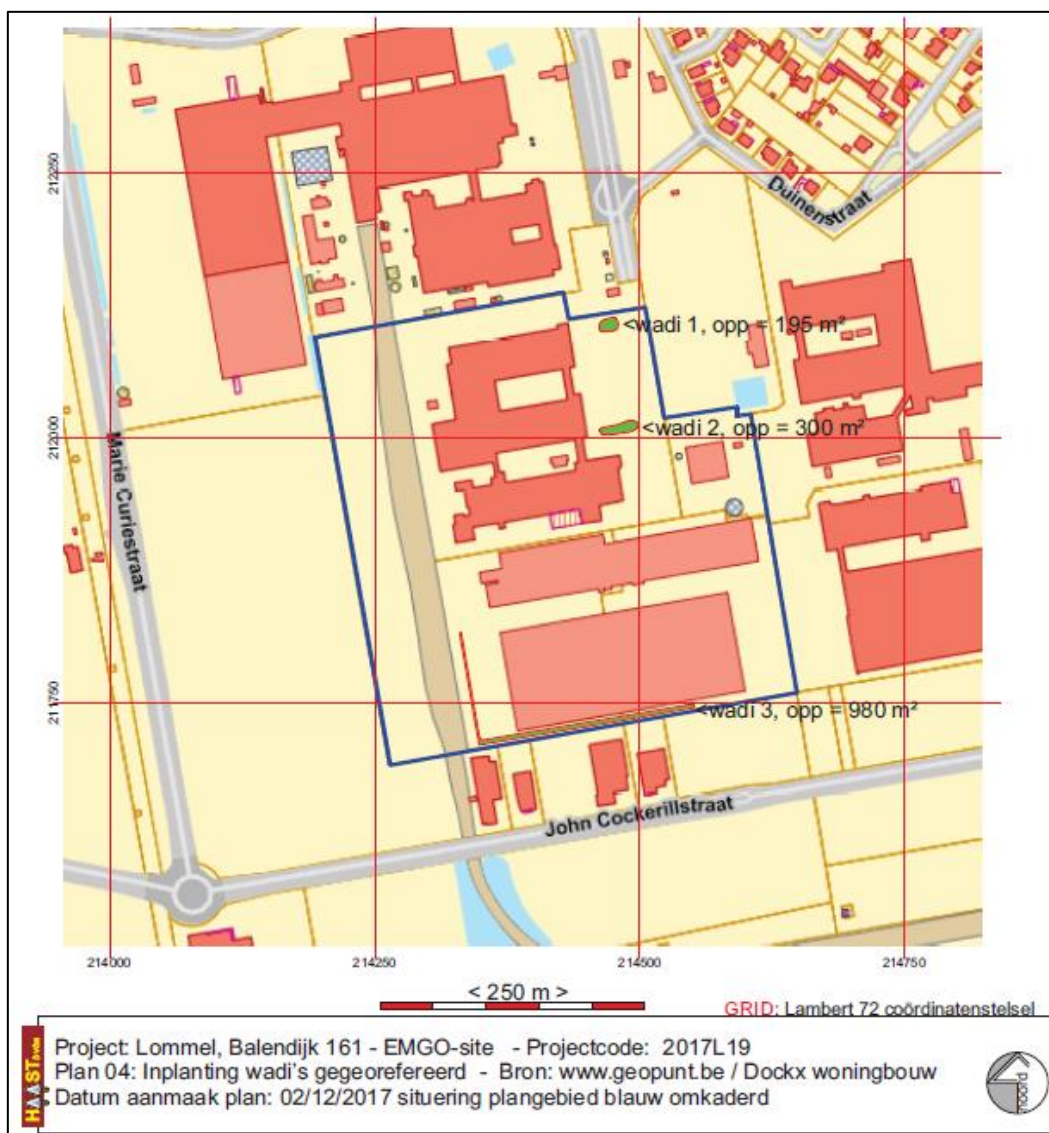

Fig. 3: Inplantingsplan © Dockx Woningbouw

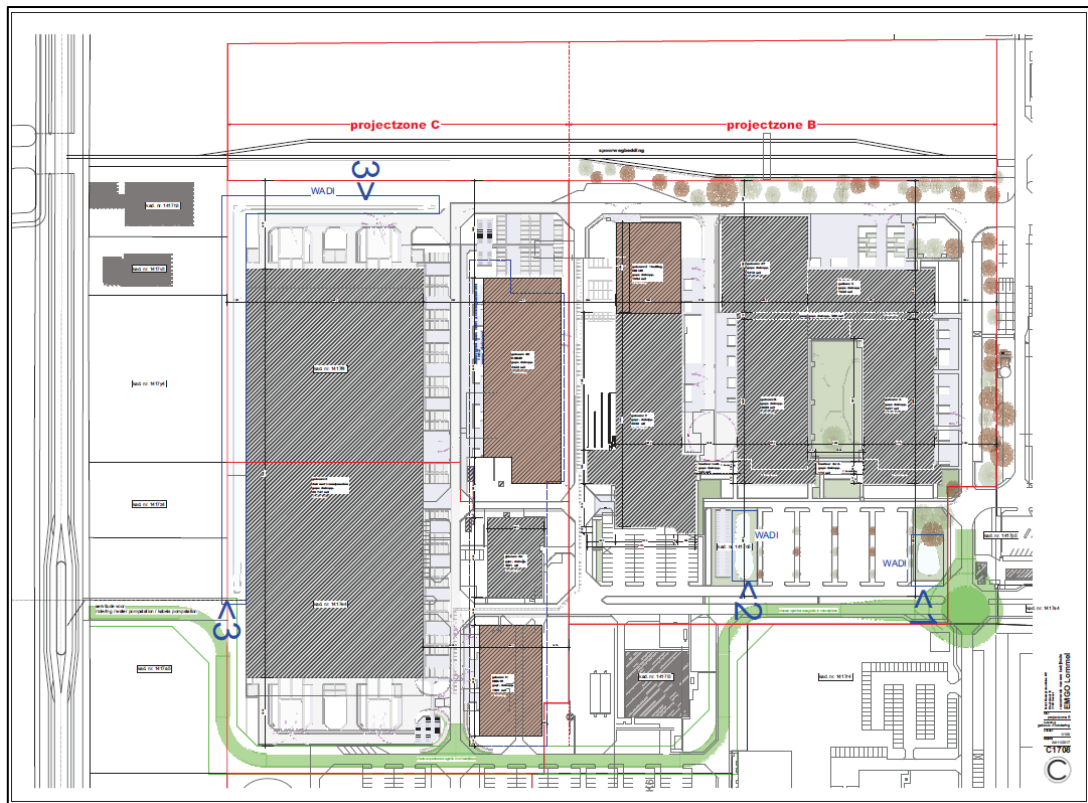

Fig. 4: inplantingsplan zoals aangereikt © Dockx Woningbouw

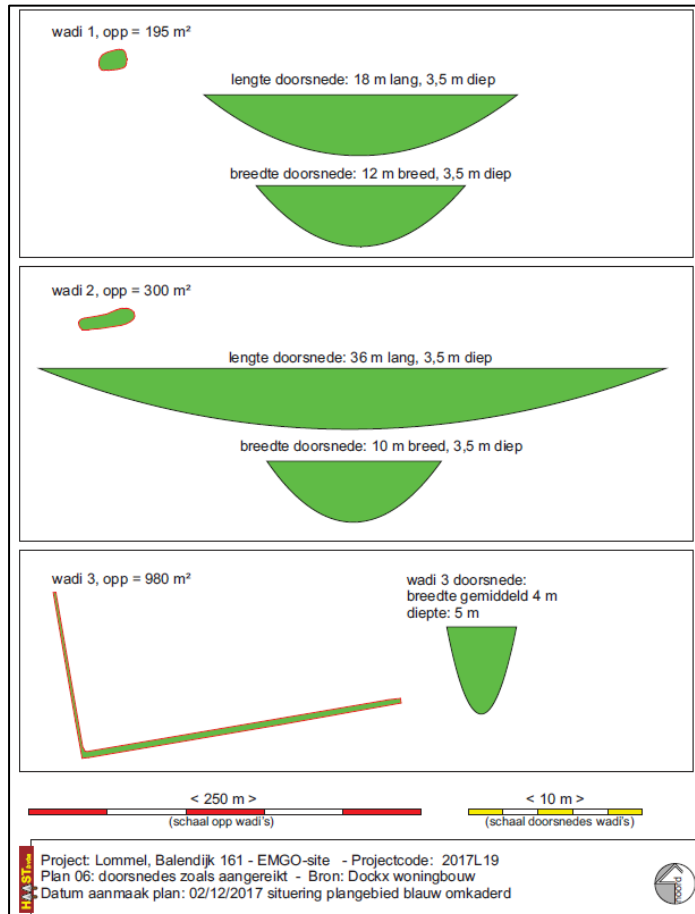

Fig. 5: doorsneden wadi's © Dockx Woningbouw

Verstoorde zones:

Er kunnen binnen het projectgebied wat betreft de inplantingsplaatsen voor de wadi's geen verstoorde zones vastgesteld worden.

3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Binnen het projectgebied zijn nooit vondstmeldingen gedaan en gelet op de vondstlocaties vermeld in de CAI zijn de vondstlocaties eerder gesitueerd in de buurt van de Molse Nete. Het projectgebied ligt op een afstand van 1 km van de vondstlocaties 52242 en 158515. Beide locaties waren rijke steentijdvindplaatsen met op lactie 52242 drie concentraties artefacten uit het laat-Mesolithicum. Vondstlocatie 158515 is een kleine concentratie met op enkele vierkante meters veel debitage materiaal. Mogelijk dat het projectgebied dan eerder hoort tot het jachtgebied van degenen die aan de Molse Nete een nederzetting hadden, dan dat ook daar kampen uit de steentijd zouden geweest zijn. Dit lijkt minder logisch gelet op de tch redelijk verre afstand tot water en de eerder zeer droge stuifzandbodems. Toch kan niet helemaal uitgesloten worden dat ook binnen het projectgebied steentijdnederzettingen aanwezig geweest zijn. De droge, zanderige duinbodem was niet echt uitnodigend voor semi-nomadische nederzettingen zoals we ze kennen uit de Metaaltijden. Nochtans kan ook dit niet helemaal uitgesloten worden gelet op de grafvelden ten oosten van het projectgebied. Ook die mensen moeten ergens gewoond hebben. Hier wordt echter de oppervlakte en vorm van bodemingrepen een probleem aangezien die te beperkt zijn om een degelijk inzicht te kunnen krijgen in mogelijke nederzettingvormen/patronen/structuren.

Het landschap is tot na WOII een heide en duinenlandschap geweest dat zelfs niet ontgonnen werd voor landbouw ook al werden bemestings- en bewerkingstechnieken steeds beter vanaf de tweede helft van de 19de eeuw. Dit blijkt onder meer uit topografische kaarten uit de 19de en 20ste eeuw waar het gebied nog steeds gesitueerd is in een heidegebied. Deels werden op de heide sparrenbossen aangeplant; ook binnen het projectgebied zoals blijkt uit de kaart van Vandermaelen en de topografische kaart uit 1935. Na WOII, vanaf de jaren 1960, wordt de Dorperheide het industriegebied Balendijk. De duintjes worden geëgaliseerd, wegen aangelegd, bossen gerooid en fabriekspanden nemen steeds meer terrein in.

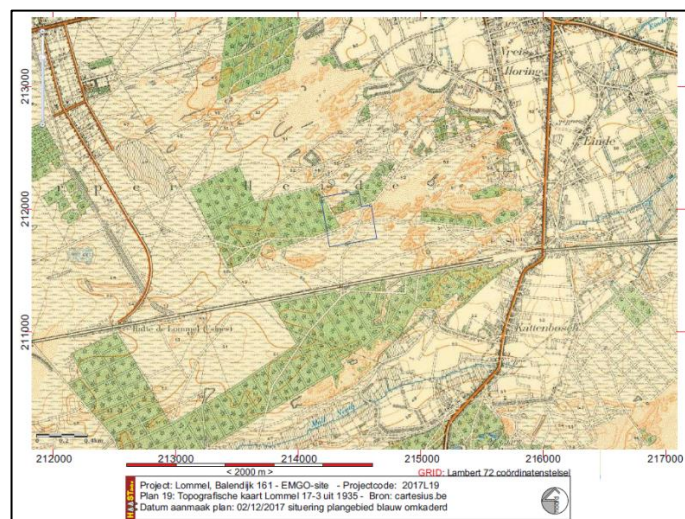

Fig. 6: Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart Lommel 17-3/1935© cartesius.be

Het terrein bleef lange tijd braakliggend heidegebied en deels een sparrenbos. Pas vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw wordt het terrein ingenomen door bedrijfsgebouwen van EMGO die steeds meer van het terrein volbouwden. Het terrein is met andere woorden een bedrijventerrein met kantoorgebouwen, productiehallen, parkings en wegenis.

Gelet op de diepte van de aan te leggen wadi's, 3,5 m voor de noordelijke 2 wadi's en 5 m voor de zuidelijke, L-vormige wadi, zijn de geplande werken totaal vernietigend voor eventueel aanwezig archeologisch erfgoed.

Advies:

Gelet op :

- Het feit dat het terrein wat betreft de terreindelen waarop de aanleg van wadi's betrekking heeft, kan beschouwd worden als een verstoorde zone, duintjes werden geëgaliseerd, wegen aangelegd, bossen gerooid
- de beperkte oppervlakte van de bodemingrepen waardoor in feite geen archeologienota vereist is wat betreft de decreetgeving
- de vorm van de aan te leggen wadi's en de ruimtelijke spreiding ervan waardoor slechts zeer fragmentaire kennis kan opgedaan worden zonder mogelijkheden tot het leggen van verbanden/sporenassociaties etc.

wordt dan ook aanbevolen het terrein vrij te geven van verder archeologisch onderzoek.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen. De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#). De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

4. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject en vraagstelling

Niet van toepassing

5. Lijst van de afbeeldingen

Fig. 1: Bounding Box

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 01/01/2016 © cadgis viewer

Fig. 3: Inplantingsplan © Dockx Woningbouw

Fig. 4: inplantingsplan zoals aangereikt © Dockx Woningbouw

Fig. 5: doorsnedes wadi's © Dockx Woningbouw

Fig. 6: Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart Lommel 17-3/1935© cartesius.be